

SLOVENSKI NAROD.

Inštituta vrak dan popoldne, izvzemati modelje in praznike.
Kos zrasti: Prostor 1 m/m × 54 m/m za navadne in male oglice 80 vin.,
za uradne razglate 120 K, za poslano in reklame 2 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova
ulica št. 8, pričleneno. — Telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno napr. piščan.	K 120—	celoletno	K 140—
polletno	60—	polletno	70—
3 mesečno	30—	3 mesečno	35—
1	10—	"	12—

Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročino vedno **prek** po nakaznič.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarje se ne moremo ozirati.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 8, L nadstropje.
Telefon št. 84.

Bopise sprejemajo le podpisane in zadostno frankovane.

Prek Rokopisov ne vrata. **Prek**

Posamezna številka velja 60 vinarjev.
Poštnina plačana v gotovini.

Vprašanje duševne kulture.

Bili so nekoč časi, ko je bil go-spod gimnazijski profesor v počitničah redni gost pomorskega letovišča, ko smo pri premijerah videli deželnosodnega svetnika v loži in ko človek na ulici nisi mogel ločiti kruhoborca - koncipienta od rojenega milijonarja. To je bilo tedaj, ko je nam postajalo življenje od preobilne kulture in udobnosti že prenezinosno in ko se nam je zazdelo divjaštvo afriških ljudožercev strašno plikantno.

Letovišče pohaja dandanes nekdajna profesorjeva kuharica, sodnega svetnika v loži je zamenil nekdanji štacunar in koncipient - ah ubogi koncipient, tvojo eksistenco je dandanes tako težko definirati, kakor kubistično slikarijo ali futuristično glasbo!

Bankrot srednjega stanu! Najpade še teh par obrambnih odredov in nekdanje razumnijoščino bo delalo druščino podganjam v kleteh in netopirjem v podstrešjih. Ne domišljaj si, da boš materijelno hrano deloma nadomeščal z duševno, kajti knjižnica postane luksus, ki si jo bo pač lahko privoščil gimnazijski sluga ali mesarski pomočnik, ne pa ti nepraktični idealist, ki si študiral 15 let za to, da smeš sedaj v predmestnu krčmo na predmestni obed. Je že tako, da se druži z devalvacijo valute vedno tudi devalvacija duševnih vrednot.

Po vsej Evropi so nastopili Jermi, preročajoč pogin srednjega stanu. Videli so v nerazmerju med duševnim in materijelnim delom začetek konca evropske kulture. Jermi so dosegli vidni uspeh.

Nekaj inteligenčev v Ligurijsi si je domislilo, da bi morda izhod iz krize v samopomoči, v organizaciji. Iskra je padla tudi na sosedna francoska tla. Par mesecev propagande je ustvarilo mogočno stanovsko organizacijo duševnih delavcev, »Les Compagnons de l' Intelligence« ali »Confédération du Travail Intellectuel«. Kdo bi bil sanjal n. pr. 1. 1913, da dobi po 7 letih slavna CGT za tovariščo CTJ, kdo se je upal tedaj tako osmešiti?

Ali kai, CTJ je tu, in ravno poziva energični ton njenega manifesta vse učitelje na srednjih in visokih šolah, inženirje, dijake, slikarje, glasbenike, gledališčne umetnike, rilesarie, pisatelje, zdravnikov itd. da se strnejo v mogočno falango. Manifest je podpisal Barthou. Francoski »Intellectuel« ne prosiš za skorjico kruha, cilj njihove organizacije je povzdigniti duševno vstvarjanje na višino.

Fran Govekar:

Svitanje.

(Dalej.)

»Pri „Belem angelu“ ložira čarovnik, ki dosega tako čudesa!« je razlagal Repič. »Na Sv. Petra cesti — saj poznata tisto krčmo! Tam se je nastanil Nemec Matija Sternheim, ki prodaja dišeče angleško vočilo za črevlje, kakrsnega Ljubljana doslej ni poznala. Senzacionalno, nedosežno in cenol Pojdita in še vidva poizkusila!«

Zopet sta se morala zasmjetati.

»Pa zakaj ne začno?« je vprašal župan.

»Ker vsi pričakujejo nadvojvodje,« je povedoval dr. Repič. »Le poglejte jih, vsa modrokrvna šopirna žlahta se je zbrala, da nasiti svojo raodenost in dokumentira svoj patriotizem! Ampak nadvojvodje ne bo.«

»Odkod pa veste to?« se je začudil župan.

»Saj vendar vidite: Grofa Hohenwarta ni v deželni loži . . . to je dokaz! Ne bo ga, nadvojvodje, ampak lahko mu je žal, da ga ni!«

»Zakaj?«

»Ker ves cesarski Dunaj ne premore toliko krasnih žen in dekle, kolikor jih šteje naša mala, nezdana Ljubljana. Noben cvetličnjak nima toliko raznovrstnih cvetkov, kakor jih ima naše prijazno mesto: velikih in majhnih,

ki mu gre po njegovi notranji veljavni. In to je vsekakor kardinalna točka celega vprašanja kjerkoli v Evropi, ne samo na Francoskem.

Naj nam čitatelj dovoli povzeti par stavkov iz omenjenega manifesta.

»Bodočnost intelligence je ogrožena tem bolj zato, ker izginja srednji stan, ki je ji nudil najboljše ljudi in široko podlago, pod pezo materialnega življenja.«

»Intelligence je nadalje ogrožena v svojem ugledu. Sredi med dvema silama, ki jo omalovažuje — med silo denarja in silo številnosti — je nevarnost, da se preze nena skrajna potrebnost. Duševna kultura bo smatrana kmalu za nepotreben lukus.«

»Neka zagrešena doktrina vidi v rokodelstvu vstvarjajoče množenje bogastva in odreka vodstvu, tehniki in iznajdljivosti njih glavno važnost v vrednostnem proizvajaju.«

»Pripadniki intelligence so mnenja, da je treba odstraniti takšno nevarnost in da se mora iz tega ozirka intelligence organizirati na stanovski podlagi in izraziti svojo voljo. Živeti v sindikalizmu kot neodvisna sila med delavskimi in podjetniškimi zvezami.«

Manifest izveni v štiri programne točke, ki se dajo zgostiti v besede: stanovska organizacija, medsebojno poznavanje in bližnjevanje, samopomoč na kulturnem ponoru in propaganda vodilne vloge intelligence v državnem življenju.

Podobne poskuse in predvira-ve beležimo v Angliji, v češki republiki, v Avstriji in v Nemčiji, klici starci Ecken vse, ki so dobre volje, k enaki se snjujoči organizaciji. Ida ima v Nemčiji ta propaganda še drugo važnejše, moralno preporodno ozadje.

Gotovo je, da sodobne razmere takorekoč kršče po stanovski skupnosti intelligence na čim širši podlagi, vprašanje je, je li ta pokret enodenovne pomena ali pa moramo računati z daljšim in globljim razvojem razumninskega gibanja. Jasno je, da nudi zadružna misel razumnitvosti gmotnih vrednosti in več kot verjetno je tudi, da ta sodobnemu duhu odgovarja smer povede k popolni organizaciji vsega evropskega razumnitva nainre v državnih okvirih pozneje morda na podlagi mednarodne spoznave. Na stotere taborje razdeljeno intelligence stanovska organizirati se pravi, prihajati se za mogočen korak k oni

preosnovi ne družabnega reda, tem edinimi narodovimi sloji, tako da bodo edinci narodovimi sloji, tako da bodo gesla naj si bo o proletarski, kapitalistični ali komunistični diktaturi brezpredmetna.

Nadalje pa kaže še ta pokret, kako stopa zanimanje za čisto idejno - politične probleme, za abstraktno politiko, med njimi najpoklicnejšimi gojitelji vidoma v ozadje in se umika gospodarsko - političnim razlogom. S nazadovanjem starega parlamentarizma zapada pozabiljenju i idejni njegov arzenal. O narodovi usodi se odločuje več v parlamentih, ki postajajo čim dalje bolj zgoraj registrirajoči stroji v strokovnih udruženjih in njih medsebojnih kompromisih določenih smernic. Dialektično spremni, nekdanji gromovnik na parlamentarni tribuni odstopa svoje mesta suhopernejšemu referentu - statistiku, ne diskutira se več o političnih idealih in oslovnih sencah. problem se suči okrog praktičnejših stvari, razpravlja se na primer o

umni živinoreji, o potrebi zdrav. spričeval pri poroki itd.

Neutemeljena bi tudi ne bila na-deja, da propaganda združene inteligenčne enkrat stavi meje sirove mu materialističnemu duhu, ki ga je podedovalo človeštvo po vojni. Sodne dvorane in dnevne rekrimina-cije v časopisu me oproščajo od dolgoveznih dokazov. Potom solidarnega sodelovanja in sistematične uredne kulturne vzgoje bi znale stano-vske organizacije intelligence postaviti ljudstvo zopet na ono stopnjo, ki jo je zavzemalo pred vojno in potem v podvojenem tempu do-graditi zadnje načrte.

Končni propovedniški »torej« bi bil popolnoma odveč, kajti Jugoslavia je bogata dežela z medenimi rekami in zlatimi gorami. Čemu nam inteligencia in če je kakšna, čemu ji organizacija? Imamo vendar veleželjalne heroje: župniki upravljajo železnice, kaplani vodijo aprovizacijsko in filologi skrbijo za obrtno zadeve, kaj hočemo več? A. O.

Vlada proti državi.

V Beogradu, dne 23. marca.

Vsi kabinet ima pravo, da se poslužuje vseh zakonitih sredstev, da ostane na krmilu. Parlamentarni kabinet ostane na krmilu tako dolgo, dokler ima zaupanje (to je večino) zbornice in dokler more delati z zbornico. Parlamentarni kabinet, ki mu izreče zbornica nezamnanje, mora odstopiti. Parlamentarni kabinet, ki ne more zbrati v zbornici toliko poslancev, da je zbornica v smislu poslovnika sklepna, mora odstopiti. V smislu člena 109. ustawe mora biti v zbornici navzočih najmanj eden več kakor polovica članov. To je takovani k v o r u m. Ako predsednik zbornice konstatira, da ni k v o r u m, se ne more vršiti nadaljevanje sednice, amak se a se mora preložiti na prihodnji dan.

Proti - Koroščev kabinet, ki je nastopil svojo funkcijo 22. februarja 1920., ni sklical takoj se zbornice, amak je odlašal do 3. marca. Po poslovniku ima predsednik vlade pravo, da se sporazumi s predsednikom parlamenta glede sklicanja zbornice. V konkretnem slučaju b' moral biti zbornica sklicana takoj po 22. februarju. In v istini, minister notranjih stvari je postal hrzolavna vabiha poslancem, da se vrši seda že 26. februarja. Ministrski predsednik je na intervenal in seda se je odložila do 3. marca. Po našem mnenju je Protič nekoliko zlorabil pravo ka-

tero mu daje poslovnik glede sklicanja seje. On je odlašal radi tega, ker je moral poprej na različne načine in z različnimi obljubami poklicati vse svoje pristaše v Beograd. ker drugače je bilo očvidno, da bo njegova vlada doživelja poraz že pri prvi seji.

Končno se je vršila prva seja dne 3. marca 1920. Opozicija je zahtevala, da se konstatira, ali je k v o r u m. Pri tem konstatiranju je nastopal eksponent Protič - Koroščeve vlade Pero Jovanović, imenovan Pero komita, ki je smatral za svojo nalogo, da izsili z v s a k o c e n o k v o r u m. Na tej seji je bilo navzočih 143 poslancev. Med temi sta bila dva člana iz opozicije in sicer: Lenčar in Radivojević. Kvorum pa znaša 147. Da dobi k v o r u m, je Pero Jovanović v sporazumu s Protič - Koroščevim vlado dodal še 4 člane iz opozicije, ki niso bili prisotni, ko so bili pozvani. Ti štiri so: Angelinovič, Pečić, Agatanovič in Trajkovič. S tem falsifikatom je Pero Jovanović dvignil število prisotnih poslancev od 143 na 147. Kako je mogel Jovanović falsifikirati k v o r u m? Jovanović je bil pri tej seji zapisnikar in kot tak je čital seznam poslancev in zapisnik one, ki so bili prisotni. Po izvršitvi prečitanja je napisal na listek papirja, da je bilo 147 poslancev prisotnih ter dal listek predsedniku, ki je občival, da je 147 poslancev prisotnih, to je, da zbornica ima k v o r u m.

»Zdi se mi, da ima ženstvo na vas že prevelik vpliv in ženska sila vam utegne postati še nevarna, ljubi doktor!« je svaril šegavo Vodnik, ki se je ob odvetnikovi navdušenosti očividno zavabal.

»Kaj sem jaz kriv, če me je Bog ustvaril takega, kakršen sem?« je zavzidihnil Repič s komično obupnostjo. »Brez ženstva zame pač ni življenja, in ko me ostavi poslednja ljubica, ne maram živeti več!«

»Ali kaj vendar govorite!« se je prestrahl Vodnik.

»Golo resnico, prijatelj! Čisto, brutalno resnico! je zatrjeval povsem resnobno dr. Repič. »Ženstvo je naš smoter, naš paradiž, zunaj katerega je zame le smrt!«

V prvi balkanski vrsti so sedeli gospa Nežika Verderberica, njena hčerka Metka in brivec Danč.

Mati v bledožolti, hčerka v bledorožnatih tunikah, obe dekoltranih in z enakobarvnimi prozornimi tenčicami okoli visokega, navidezno razkuštranega učesa. In dasi je bilo gledališče prepolno lepotic, med najlepšimi sta bili vendarje Nežika in Metka.

Dan v rjavem fraku, z novo temno vlasuljo z nepredolgom čopom, s snežnobelim žabojem na prsih in snežnobelimi manšetami okoli zapesti je sedel tik gospa Nežika.

»Najlepša si med vsemi, Nežika!« je ſepečal. »Bodi mojate!

črnk, rjavk in plavk, Vener, Junon in Psih, sladkih in ljubkih, pa resnih in trpkih v tisočih varijantah, toda vsaka vredna svojega Anakreona.«

»Hehe, dr. Repič je v svojem elementu: se je smejal dr. Podobnik. »Škoda, da niste pesnik!«

»Pa kdo pravi, da nisem?« je protestiral Repič.

»Torej dobrodošel tekmeč! Živelj!« je vzklopil Vodnik.

»Ne, ne, svojih pesmi jaz ne zapisujem. prijatelj Vodnik! Svoje pesmi jaz le živim in mislim. To je lepše in bolje. Povem vam pa, da je najboljši dočrtljiv ljubega stvarnika sveta - ženska.«

»Ampak v današnji modi ne!« je ugovarjal Vodnik.

»Da, ko bi te proklete mode ne bilo. bi bila ženska božanska!« je vzdihnil advokat. »Toda ljudje so ta božanski dočrtljiv popravljali in izboljševali tako dolgo in tako temeljito, da so izbrisali iz njega zadnjo lskro božjega. Izvora ter da je postal iz prvotne krasote groteska karikatura!«

vali pogaziti avtoriteto načinjenega činitelja v državi, to je avtoriteto in vzvišenost parlamenta. Avtoriteta, katero mora imeti vsaka konsolidirana država, je dobila na ta način hud udarec.

Na podlagi falsificiranega kvoru ma je ostalo Protič - Koroščev ministrstvo v svojih sedežih. Demokratični blok je hotel slišati deklaracijo vlade ter ji primerno odgovoriti. Pustil je, da se vrše parlamentarne seje. Ker se je pa videlo, da hoče vlada brezkončno zavleči seje, je demokratični blok predlagal 12. marca zopetno konstatiranje kvoruma. Na tej seji je bilo navzočih 145 poslancev, med temi trije iz demokratičnega bloka. Parlamentarni zapisnikar je bil zopet Pera Jovanović. To pot ni mogel včetisti nenavzeti, ker je bila prejaka kontrola. Vlada ki je dobro vedela, da na pošten način nedobi kvoruma, si je tokrat drugače pomagala. Pozvala je širi svoje pristaše, katere je predlagala za namestnike umrlih, oziroma odstopivših poslancev. Po členu 12. poslovnika narodnega predstavninstva nimajo taki namestniki pravice glasovanja, dokler niso njih mandati v zbornici verificirani. Mandati teh namestnikov še niso bili verificirani, tem manj, ker je parlamentarna zajednica predlagala namesto enega odstopivšega demokrata svojega človeka; seveda tudi demokrati so predlagali svojega kandidata. Ta spor bi imela rešiti še le zbornica.

Dr. O. P.:

Nekaj besed o naši poroti.

Bili so časi, ko je bil obsojen vsak tat, ki je prišel pred porotnike, kajti porotniki so zvesto čuvali svetost lastnine. Zato so se tatoi veliko bolj bali porotnikov, kakor strokovnih sodnikov. Danes pa je stvar na robo. Stališče obtoženih tatoi se pred strokovnim sodnikom ni izboljšalo, sodišča preganjajo tatoe prejko slej strogo. Vsaki dan čitamo v listih, kako se mnogočtevilm tatomu prisijojo zaslužene primerne kazni. Strah pred porotniki pa je danes pri tatoičih popolnoma izginil, kajti zadnja porotna zasedanja kažejo, da tatu ni treba nikoli izgubiti upanja, če pride pred porotnike. Navesti hočem nekaj najbolj krčičnih slučajev iz zadnjega porotniškega zasedanja pri ljubljanskem deželnem sudišču, ki kažejo kako nezanesljivo ščitijo tujo lastino.

Ignacij P., trgovski vajenec, je priznal, da si je dal narediti ključ k skladnišču svojega gospodarja, da je skoči več mesecev kradel oblike in blago ter izkuipilo porabil za se in svoje prijatelje. Vzete stvari so bile od izvedencev brez ugovora ocenjene na 15.000 K. Porotniki so soglasno izrekli, da je obtoženec kriv, vendar so dostavili, da škoda ni presegala zneska 4000 K.

Ruski vjetnik Ivan P. je raznimi gospodarjem, pri katerih je služil, vzel blaga, srebrnine in zlatnine v skupni vrednosti 100.021 K. Porotniki so vprašanje o krvidi sicer potrdili, da pa navzlič točnim dokazom dostavili, da škoda ni presegala 4000 K.

Josip J., Franc St. in Vlado C. so, vloživši v zaklenjeno skladnišče komisije za stvarno demobilizacijo, vzel 20 steklenic živega srebra, koga vrednost je v mirnem času znašala 35.000 K. Prvi obtoženec je tajil, ostala dva sta v preiskavi skesa na povedala, kam so zakopali steklenice in so se res steklenice tam našle. Pri porotni razpravi so vse tajili. Porotniki so vprašanje o krvidi glede Josipa J. potrdili z 9 glasovi z dostavkom, da je vrednost vzetega živega srebra znašala manj kot 400 K. Gledate drugih dveh obtožencev

Pera Jovanović, ki je igral pri prvem kvoru odločilno vlogo, je tudi sedaj unesel v poslanško listo neverificirane mandate in na ta način »priboril« parlamentarni zajednici štiri glasove, tako da je bilo prisotnih 149, namesto samo 145, kakor je odgovarjalo resnici.

Dr. Korošec je imel drugikrat kvorum, ki mu ga je prezentiral Pera Jovanović, dika in glavna opora Protič - Koroščevga kabinceta. Vse te mahinacije pa so se izkazale, da so prešibke in da morejo podpreti ta kabinet samo za malo časa. Vsekumur je bilo jasno, da ta kabinet nima kvoruma in da se mora to tuji izkazati ob prvi priliki, ko ne bo mogoce več falsificirati. V soboto ene 13. marca se je končno vršilo glasovanje o vladni izjavni. Ker je predsednik, zbornice spoznal goljufive mahinacije tajnika Pera Jovanovića, je tokrat s am ne nadziralo glasovanje. In to po vsej pravici in s polnim uspehom. Naštelo se je namreč vsega skupaj samo 145 poslancev, torej ni bilo kvoruma.

Vse take in enake mahinacije niso pomagale Koroščevi vladi. Vlada ni dobila kvoruma, vladi se ni glasovalo zaupanje. A vlada ni odstopila, ampak se krčevito vrnila svojega stolca. Kaj vladi mari, ake grevi najenostavnije zakone parlamentarizma, in, ako se norčuje iz mandata, poverjenega ji od regenta, da mora vladati parlamentarno! dr. b.

pa so vprašanje o krvidi sploh zankali.

Ivan G. in Josip G. sta vložili v prodajalno Milana Š. v Ljubljani ter ukradla po pričevanju oškodovanca gotovine okoli 5000 K. Ivan G. se je dne 26. marca 1919 zagovarjal pred porotniki in so porotniki vprašanje o krvidi v vrednosti nad 4000 kron soglasno potrdili. Gledate Josipa G., ki je bil sojen pri zadnjem zasedanju, pa so porotniki vprašanje o krvidi sicer soglasno potrdili vendar dostavili, da škoda ni presegala 4000 kron.

Obtoženca Ivan S. in Anton I. sta priznala, da sta iz zaklenjenega vojaškega stavbenega urada odnesla 860 kg jekla, ki ga je ocenil vojaški noveljnik na 17.200 K. izvedenec pa na 8600 K. Gledate Ivana Š. so porotniki vprašanje potrdili soglasno s tem, da je vrednost vzetega jekla znašala nad 100 K pa pod 400 K. Gledate Antona I. pa so vprašanje v krvidi zanikal z 8 glasovi. Domnevna se, da so to storili, ker je Anton I. vojni invalid, ki je na bil, kakor se je pozneje poizvedelo, pod drugim imenom radi tativne že kaznovan.

Metka K. in Ivana R. sta svojemu službenemu gospodarju, trgovcu M. vzel sit v vrednosti 62.000 K in živil v vrednosti okoli 600 K. Priznali sta ste popolnoma, češ, da se čutita krimina. Porotniki so gledale obtoženk vprašanje o krvidi soglasno zanikal.

Ljudevit P. in Mijo D. sta ponovči vložili v manufakturno trgovino v Ljubljani in odnesla blaga za 110.863 K 50 v. Oba sta priznala. Porotniki so vprašanje o krvidi glede obeh sicer potrdili, vendar z dostavkom, da je znašala vrednost vzetega blaga 2800 K (!).

Anton P. je poneveril svoji tett 1440 lir, ki so bile takrat vredne 10.584 K (danes čez 14.000 K) in je večji del denaria v veseli družbi zapravlji. Svoje delanje je priznal. Porotniki so vprašanje o krvidi potrdili z 9 glasovi z dostavkom, da je vrednost poneverjenih lir znašala nad 100 K pa pod 400 K.

Dr. L. Šorli:

Mi se simo književnik — braniti?

Razume se, da ne mislim slučaja, če ga ropat v gozdu napade. Samo tega bi se manjkal, da bi moral še to mirno držati!

Ravno tako seveda ne govorim o tem, da bi smel ugovarjati stvarni in resni kritiki. Če se ne motim, se je taka reč že dogodila, a naravnovo je, da se tak branitelji samega sebe le osmeši, celo v slučaju, če bi bili njegovi argumenti boljši od kritikovih. Saj je še najbolj podoben užaljeni ženski, ki je ne le sama prepričana o lepoti svojega obraza, nego se lahko ponaša še s tremi vagoni vzhoden poklonov...

Niti o takih slučajih ne govorim, kakor se je dogodil ravno meni pri vizeritvi mojega igrokraja »Na Polovici«, da mi je kritika oponašala kot neokusnosti in hlastanje po ceni efektih tisto spakodrano slovenčino, v kateri govorji moj Friderik Kulmer, ali dejstvo, da vrzelo z drugim

Navedeni sudišči kažejo, da porotniki sodijo nepreračunljivo in neopravilčljivo. Posledica temu bo, da se bodo tativne in sicer ravno vodje vedno bolj množile. Značilno je, da se pri sudišču že sedaj dogaja, da obtoženec zahteva priti pred porotnike pretirajoč vrednost vzetih stvari. Pred nedavnim časom pa je ženska, ki je bila obsojena radi ukrazenih kokoši, izjavila, da bo prihodnji raje ukrala blagajno — 60.000 kron, ker jo bodo potem porotniki oprostili.

Ker ni domnevati, da so ravno za zadnje zasedanje izbrane porotniki bili nesposobni, marveč je splošno zašel med ljudstvo nek duh, ki je zimedil pravilno pojmovanje o svetosti tujne lastnine, bi pač kazalo poroto ukiniti za toliko časa, da se razmere spremene. Porotne razprave so danes takoreč sola za tative, ki jo temni elementi prav pridno obiskujejo. Pri zadnjem zasedanju ljubljanske porote je bilo med poslušalci toliko sumljivih oseb, da je bilo treba nastaviti ob vrath policijo, ki je potem v resnici zabranila vstop v porotno dvorano mnogim njej znanim delomravnim osebam.

Ker porotno zasedanje povzroča državi in porotnikom visoke stroške

in uspeh ni v nobenem razmerju z obilnim delom, ki ga povzročajo porotni slučaji preiskovalnemu sodniku in porotnemu sudišču, bi bilo začasno ukinjenje porote priporočati tudi v svrhu prihranitve stroškov.

Opoža se tudi, da porotniki za razprave zoper tative. — drugih razprav pa skoraj itak ni — ne kažejo posebnega zanimanja in po veliki večini tako neradi izvršujejo nepriljivo posel, ki je danes združen z veliko večjimi žrtvami, kakor v normalnih časih. — Da vrednostna meja 4000 K za porotne slučaje danes nikakor ne odgovarja dejanskim razmeram, pač ni treba posebej poudarjati. Včasih je moral že precej vzetih, da je prišel pred porotnike, danes zadostuje, da ukrade voliča ali slabega konja, in kmalu bo prišel pred porotnike človek, ki bo ukradel eno samo obliko. Zgoraj navedeni slučaji kažejo, da porotniki sami obstojne vrednostne meje ne smatrajo za pravilno, ker redno višino škode utesnjuje pod 4000 K.

Nujno potrebno je zato, da se glede porote kaj ukrene. Tako sodniki, kakor porotniki bodo gotovo hvaležni vladni, če stori v to potrebuje korake.

Politične vesti.

= Če se ne more doseči z lepa... V 3. številki komunističnega glasila »Ujedinjenje« čitamo v uvodnem članku »Ujedinjenje jugoslovenskega delavnega naroda« to-le: »Demokracija in diktatura! Danes sta to dva nasprotna pojma. Kot ocenjevalci rednih vrednosti, sodimo ti dve besedi po vsebin, ki ste jo zadoobile v tekočih dogodkih. V Nemčiji in zapadnoevropskih državah vidimo, da se prava demokracija bolj in bolj diskreditira, med tem ko vidimo v Rusiji zmago diktature. Na eni strani buržuaska demokracija, na drugi strani proletarska diktatura. Proletariat mora v svojem boju reči le eno: »Borim se za čim prejšnjo pridobitev oblasti in pravice. Če ne morem tega doseči zlepja, pomagaj mi moja — moč! Ker pravijo, da je ta taktika diktatura, naj živi diktatura.« Iz teh stavkov je razvidno, da misijo gospodje komunisti na napisu prevrat. Ta nauk razglasja njihovi emisariji popolnoma odkrito. Govore, da bodo v nekaj tednih, morda, kakor pravijo, že v nekaj dneh, izvršili udarec in sicer takoj, ko dobe na svojo stran — vojaštvo. Med najbolj gorečimi oznanjevalci komunistične diktature je, kakor se zatrjuje, uradnik državne železnice g. Vencajz. Mož je sicer svak g. deželnega predsednika drja. Brejca, kar ga pa očividno ne zavira, da bi ne pripravljal barikad celo proti vladu svojega svak drja. Brejca.

= Sodrug Kopač izstopil iz socialnodemokratske stranke. »Ujedinjenje« javlja, da je sodrug Kopač z ozirom na ministerjalne razmere v starri stranki odložil mesto političnega tajnika jugoslovenske socialnodemokratične stranke ter razne druge funkcije. Iz te vesti se da sklepali, da je Kopač izstopil iz socialnodemokratske stranke in se pridružil komunistom.

= Iz diplomatske službe. Podpisani so veliki ukazi o nastavljanju in premeščanju osebja pri naših poslancih v inozemstvu. — »Epoha« pa javlja, da sta naši poslaništvi v Lizboni in Tokiju ukinjeni. LDU.

= Razvoj vladne krize. Bograd. 26. marca. Današnja seja narodnega predstavništva je sklicana ob 4. popoldne z dnevnim redom: poročilo verifikacijskega odsuka, razprava o budgetnih davanjih, o mirovnih pogodbah in o davku na vojne dobitke. — V vseh političnih

krogih vlada veliko zanimanje za izid današnje seje. V oposicionalnih krogih se zatrjuje, da bo še danes podala vlada svojo demisijo in da se sestavi nova, kateri bo načeloval kot ministriški predsednik Stojan Protič, resort notranjega ministrstva pa bi prevzel kak ciljan demokratične zajednice. Zdruge strani se ta kombinacija popolnoma negira. V radikalnih krogih se zatrjuje, da bi sedanja vlada odstopila samo v slučaju, če bi dobila nezaupnico ali od parlamenta, ali pa od krone, sicer pa namerava sedanja vlada obdržati na krnilu. Ceprav šteje opozicijo z dr. Smidla, kdo in socialisti več nego vladni blok. Kakor se čuje iz krogov politikov radikalne stranke, namerava vlada na današnji seji parlamenta predlagati, da se odgoditi parlament do 15. aprila, kateri čas bo porabil vlada v to, da se na ta ali oni način potegne iz kočljive situacije. Če se radikalcem in njihovim zaveznikom posreči, da se na današnji seji parlamenta odgoditi zasedanje do srede aprila, potem nameravajo demokrati proti temu podati javen protest. — V vseh političnih krogih vlada veliko nezadovoljstvo nad dejstvom, ker se hoče vlada nasilnim potom obdržati na krnilu, s čemur zavlačuje vilitve.

= Sporazum med nevtralnimi poslanci in demokrat. Delegati Demokratične zajednice in pooblaščeni nevtralni poslanci v Beogradu so sklenili sporazum, ki je obsežen v temelj zapisniku: »V imenu nujnežanja poslancev izven strank Izjavljaj dr. Smidla: »Ker se ni dosegel sporazum med obema parlamentarnima blokoma za sestavo medstrankarske vlade, je izvenstrankarsko udruženje, dosledno svojem stališču, sklenilo, da bo skušalo z vsemi zakonitim sredstvi pa tudi z odvetjem kvorumu onemogočiti, da bi se nadaljeval današnji strankarski režim, in sicer pod temi pogojimi: 1. Da dobre od demokratične zaje. In cejamstvo, da se ne bo vrnila strankarska vlada demokratsko socialističnega bloka, sploh nobena takšna strankarska vlada, ki bi bila brez zanesljivosti parlementarne večine in ki bi hoteli vladati brez parlamenta. 2. Da se ustvarijo predlogi za kombinacijo, ki bi bila s stališča državnih interesov boljša kakor današnja strankarska vlada. Da so to doseže predlagamo demokrati za-

= Nemški poslanik v Beogradu. Nemška vlada je tik pred izbruhom zadnje revolucije v Nemčiji imenovala za nemškega poslanika in pooblaščenega ministra v Beogradu poslanca in znanega socialističnega parlamentarca dr. Haasa. Dr. Haas je na glasu kot eden najboljših poznalcev našega naroda v Nemčiji. Kdaj nastopi nemški poslanik svojo mesto v Beogradu, še ni znano.

= Bolgari zopet v Caribrodu. Obmerno mesto Caribrod na Bolgarskem bi moral po pariški mirovni pogodbi pripasti naši državi. In res so Bolgari mestece izpraznili že pred priljubo tremi meseci. Ker doslej v Beogradu vsled kaotičnih političnih razmer niso imeli časa, da bi poslali v takrat naše oblasti in jih vojaško zasedli, so se te dni Bolgari zopet vrnili v Caribrod. Vrnili so se vse bolgarske civilne in vojaške oblasti, učitelji in duhovniki. Otvorile so se šole in te dni so bolgarske vojaške oblasti celo izvedene v Caribrodu in okolici rekrutacijo. Dovoljimo si ponizno vprašanje, ali sploh reflektrija naša država na Caribrod, ki ga je nam prisodila mirovna konferenca, ali ga misli sploh pustiti Bolgarom?

ga, kakor se navadno zdi... Seveda nočem reči, da bo to odslej moj mestir in da sem prišel kar »na okus«, a se manj, da bi ga hotel kolegom priporočati.

Edino to mi je na mislih in to sem nameraval sprožiti s svojim uvodnim prašnjem: ali je dovoljeno književniku se braniti proti — kritikam, ki mu jih napravi kritik, bodisi iz pomanjkanja uvidevnosti, bodisi iz malomarnosti, s tem, da si sam izkonstruirala neke »namene«, katere da je avtor imel, ali »vplive«, pod katerimi je pisal itd. Skratka: na to bi hotel odgovoriti, ali je književniku dovoljeno vsaj — pojasniti, napisati to, kar se v debatah imenuje stvarni dopravek.

Jaz mislim, da mu vsaj te pravice ne more nihče kritikati. Gotovo ne pojdem g. kritiku — n — zatrjevat, da je moja gori omenjena igra venitčarne polemični epilog. Tam ne reagiram na nihč več, nego kar na »notranje« del (oni očitki o cesarjevi sliki itd., ki jih gori omenjam, bi bili torej bolj »zunanje«), rečimo ratišči: kar na »meritorne« del neobhajenih recenzij dveh gospodov, ki sta se imela izvajati o tem mojem spisu, ko je bil določen za prihodenje pri drugem podjetju. No, ravno vedem g. »Zvonovega« urednika — naši mi oprosti, če se mu zdijo inškriveni! —, ko je prebral ta moj epilog, mi je napravilo vtip, da tako organizirajo še ni kaj tako strašne.

= Kako govore Frankovci? Nedavno tega so imeli Frankovci v Zagrebu zaupen sestank, na katerem sta govorila med drugimi dr. Prebeg, ki ga je bil dr. Laginja izpustil iz preiskovalnega zapora, in o ljetnik dr. Pavlčić. Dr. Prebeg je v svojem govoru rekel z ozirom na naše državno ujeedinjenje med drugim tole: »Nekateri ljudje s prirknjenimi možgani so odnesli tako Hrvatsko v Beograd, da jo podredile narodu, ki je slabši kakor mi.« Odvetnik dr. Pavlčić je med drugim izjavil: »Mi ne priznavamo Jugoslavijo, hocemo imeti Hrvatsko z Zagrebom kot prestolnico. Srbi naj se vladajo, kakor sami hočejo. Hrvatski zajednici se imamo zahvaliti, da imamo danes sestank in da lahko nastopamo svobodno. V nekaj dneh izide naše glasilo, ki so ga svoječasno udušili tauri. Sad našega dela je bila hrvatska zajednica, ki bo nas tudi vzbudila. Pribičević je spravil v Zagreb samo Dalmatince in Peljake, motilce, ki so pod krinko hrvatov masakrali miroljubne meščane.« Tako govore sedaj tisti neščni Frankovci, ki jih je izpustila na svobodo sedanjša vlada.

= Italijanske izmišljotine »Il Piccolo della Sera« piše v članku »Il romanzo dell'imperialismo italiano« in edizione Jugoslava med drugim: »Dandanes ve vsakdo, da je Jugoslavija potrošila enormne svote za svojo propagando, neka vest iz Pariza zatrjuje, celo da so te svet dosegla ogromno višino tol milijarde. Ni nam treba povdariati, da so vse

vesti o ogromnih svetih, ki jih bateši Jugoslavija v propagandistične svrhe, gola izmišljotina. Ako bi Jugoslavija žrtvovala za svojo propagando v inozemstvu vsaj stoti del tega, kar je notorično potrošila Italija za svojo propagando, bi naše akcije v Parizu in inozemstvu stale gotovo docela drugače.

= Županija princa Mirkog Črnogorskoga na dražbi prodana. Princ Mirkog Črnogorskog je, kakor je znan, leta 1917 umrl v nekem sanatoriju na Dunaju. Ko je bil še živ, je vložila neka Dunajčanka Natalija Potočko proti njemu za priznanje očetovstva. Njeni mati je bila svoje dni sobarica pri Mirkuži ženi. Princ Mirko je stopil z njo v ljubavno razmerje in sad tez razmerja je bila imenovana Natalija. Preden je bil proces radi očetovstva končan, je princ Mirko umrl. In tožba je na to tekla proti princuži zapuščini masi. Ohravnava se je vršila pred dunajskim sodiščem, ki je razsodilo, da je princ Mirko v resnicji Nataliji očet ohranol negovo zaručinsko manzo, da izplača Nataliji primerne vzdrževalne stroške. Dedič princa Mirka je razkril Nikola, ki bi moral izplačati davnice vzdrževalne stroške. — Ker je na razkrilu Nikola izplačalo te vzdrževalne stroške, je sodišče te dni odredilo, da se na dražbi proda na korist imenovane Natalije vsa zapuščina princa Mirka, ki je bila po njegovih smrti izročena nekemu današnjemu špediterju v shrambo.

— *

Telefonska in brzojavauna poročila.

IZGREDI V GRADCU.

LDU Gradec, 26. marca. (DKU) Danes dopoldne in popoldne so priseli k deželni vladi večje množice tovarniških delavcev in delavk, da bi se vnovič pritožili radi slabega prehranjevanja. Član deželne vlade in deželnega sveta je dal delavskim odposlanstvom pojasnila o splošnem stanju preskrbovanja živil. Popoldne je prihromela na deželno vlado množica moških in ženskih, vdrila burno v uradne prostore deželne vlade, poškodovala nekaj steklenih vrat in se proti namestniku deželnega glavarja dr. Ahreheru, ki je sprejel delavce namesto službeno odsojenega deželnega glavarja dr. Rintelen, in proti deželnemu svetniku Macholdu zelo vznemirjeno pritoževala. Med razzvorom so nekateri udeleženci vladne funkcionarje surovou žalili. Na dvorišču deželne vlade so imeli nekateri govorniki hujskoče nagovore. Treznešim elementom se je posrečilo, množico mirno razkropliti.

DOGODKI V NEMČIJI.

LDU Berolin, 26. marca. (DKU) Po dalsih posvetovanjih je socialno-demokratska stranka v pruski deželni zbornicu danes opoldne predlagala dolancu Gräfa za ministrskega predsednika.

LDU Berolin, 26. marca. (DKU) Listi zatrjujejo, da je odstop državne vlade v zvezi z izjavo demokratov, da bodo postopali solidarni s Schifferjem. Državni kancler je nato stavljal stranki in državnemu predsedniku svoj portfelj na razpolago in s tem novozoričil ostavko celokuonega kabinta.

LDU Monakovo, 25. marca. (ČTU) List neodvisnih socialistov »Kampf« obdolžuje Noskeja, da je bil z berlinskim pučem v zvezi in da je bil celo eden izmed glavnih organizatorjev.

NAČRT TISKOVNEGA ZAKONA NA ČEŠKEM.

LDU Praha, 26. marca. (ČTU) Včeraj so se zastopniki česnikarske organizacije posvetovali o vladnem načrtu novega tiskovnega zakona. Počelo je s tem posvetovanju poudarja, da se niti en govornik ni izjavil za ta načrt. Noben izmed odsekov, sestavljenih po česnikarskih organizacijah, ne bo izdelal poročila o odgovoru na vladni načrt. Stonton se namerava v stik z izdajatelji listov ter posameznimi strankami, da se ustvari tiskovni

RECIPROCITA S ČEHOSLOVAKO.

LDU Beograd, 26. marca. Čehoslovaški minister za zunanje stvari je prosil našega ministra za pravosodje, da bi mu vsake tri mesece na podlagi reciprocitete vnošiljal československe sošice o čeho-slovaških državljanih, ki so bili obsojeni v našem kraljestvu.

PETSTOLETNICA MESTA TABORA.

LDU Praga, 25. marca. (ČTU) Mesto Tabor je praznovalo v četrtek 500letnico ustanovitve. Na slavnost je prišel predsednik Masaryk, ki je bil izvoljen častnim članom. Mesto Tabor je ustanovil leta 1420. Žiga kot hrvatsko taborišče.

POGAJANJA Z GRŠKO.

Grška vlada se je začela pogajati z našo vlado o izvozu govorova kontingenta govele živine v Grško. Obenem je prosila, da bi naša vlada proučila vprašanje glede polaganja drugega tira na glavni drogi do grške mesta, ker sedanja proga ne zadostuje prometu med obema sosednjima državama.

TURŠKO VPROŠANJE.

LDU Pariz, 26. marca. (DKU-Brezčično) Po poročilih iz Carigrada je v Anatoliji nastal mir. Turška vlada namerava poslati k nacionalistični vojski v Malo Azijo posebno misijo, da bi posvarila nacionaliste, ker je njihovo obnašanje naivečje nevarnosti za Turčijo. V Carigradu samem je ponownoma mirno. Politični položaj je neizorenmen.

LDU Pariz, 26. marca. (DKU-Brezčično) Ministrski predsednik je izbrančni komisiji za zunanje stvari sporočil, da želi Francija, naj ostane Turki v Carigradu, da želi svobodno plovbo v morskih ožinah in posebne pravice Male Azije na podlagi pogodb iz leta 1916.

LDU London, 26. marca. (DKU-Brezčično) Iz Washingtona pošča, da je Wilsonova nota zaveznikom globoča vprašanja pripravljena za odpoveditev. Wilson zahteva, da se Turki brezpostojno iz Carigrada in da dobri Armenija svoboden dohod do morja.

— *

sem ga — v začetki laških bajonetov — pol leta prej, ko še slutil nissem, da bom 1. decembra v Ljubljani, še manj, da se bo moja stvar igrala ravno ta večer — in sicer mendaže tretjič — in še tega ne, da se ho ravno ta dan praznovalo uledirjenje.

Ravno tako malo zamere smem pričakovati od »Slovenčevega po-ročevalca« g. F. B., če se začudim njezovemu čudenju, zakaj ne nosi v igri »odločne« vlogo Lahon namesto Nemca, ko mora vedeti, da so bili v Avstriji »nosilci državne misli« tudi pri nas v Primorju vedno le Nemci. Ravno tako, če se mi kurirzna zdi zahteva g. dr. Dobide, da bi bil pri svojem »prevodu« (az sem rabil besedo »priredil« in sem že vedel kaj!) Poccijevih »Carobnih gosli-moralih ohraniti »specifično nemški in duh originala«, ko je tudi g. Klemečič čisto dobro občutil, da mora dati vsaj to delce pripraviti kakemu knjižničniku, ker se tisto žampanje monakovskega piva ali v čemer že obstoji ta »specifični nemški duh«, kjer ne more da prenesti na slo-

venska tla. Mimogrede in da ne bo nesporazumljivo: Poccij je tudi zame »naivečji nemški in morda sploh največji pisatelj marionetnih iger«, toda njegovo ministristvo se kaže v ustvarjanju in gruniranju »tuači«. Dočim je vsaj zame — de gustibus... — njegov tekst le prepoznamo ne samo zastarel, ampak tudi do skrajnosti — banalen...

In tako dalete. In tako dalete. Morata že itak govorim preveč o sebi in navajam ravno »osebne slučaje«? No, prvič mi je to pač najbližji, oziroma najbolj znani, drugič pa: če ne bi bili drugi o meni, ne bi jaz ne o sebi, ne o njih...

Vendar pa z vsem srcem pritrjujem, da si človek samemu sebi vsaj reklame ne sme delati... In do tega mi tudi res ni... Ampak, mogoče smo vendar tudi tu — vsaj nekateri — stvar pretiravali... Ko sem čel, da namerava g. dr. Janko Slobinčar izdati nakak album slovenskih kulturnih delavcev, — res nimeni, imel še prilike, da bi ga pradal, ali je mogoč zasebiti, ali pa nima za res-

Regulacija deviznega prometa.

Ministrski svet je v seji dne 19. marca t. l. odobril sledoč regulacijo deviznega prometa na predlog finančnega ministarstva J. Štev. 10.215.

Do definitivne preurede centralne za plačevanje v inozemstvu, ki se ima v najkrajšem roku izvršiti, na ta način, da se bo postavil celokupni promet z tujimi valutami in devizami pod nadzor, in z namenom, da se preneha s špekulacijo z devizami, katere mnori izrabljajo ne za uvoz potrebnega blaga iz inozemstva, marveč v svrhu tezaviranja ali pa v svrhu donosa nezdrene valute ali pa z namenom prodaje in dobika na tečajni razliki, je bila izdana v zmislu nooblaščenja članka 15. zakona o slošni carinski tarifi sledoč naredba:

1. Razpolaganje s tirjavami v inozemstvu: potom izstave čekov, menice, izdajanja akreditivov in izplačila v inozemstvu, se dovoljuje do nadaljnega samo denarnim zavodom in to samo za potrebo uvozne trgovine. Denarni zavodi bodo izdajali čeke, menice, akreditive in izplačila za inozemstvo samo trgovcem in trgovskim tvrdkam, ki donešeo a) potrdilo pristojno trgovske zbornice, da so svoje tvrdke protokolirali in da uvoz blaga, ki ga želijo uvažati ni prepovedan po naredbi ministrskega sveta C. Štev. 22.490 z dne 19. marca 1920. leta; b) potrdilo policijske oblasti, da so podaniki kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Te devize smejo po objavi predstojec naredbe prodajati samo denarni zavodi, ki imajo vsaj miljon dinarjev ali kron vplačanega kapitala, in to šele potem, ko so prejeli dovoljenje od generalnega inšektorata finančnega ministarstva. Tozadovno prijava lahko podaja banke tudi telegrafičnim notom.

2. O vseh teh dispozicijah morajo denarni zavodi voditi »atančen zapisnik«, v katerem označiti ime kupca, njegov stan in bivališče, vrsto blaga, katero hoče trgovec uvoziti, vsoto tujih valut in njen tečaj. Ta seznam je vsak čas na razpolago kontrolorjev državne oblasti, katero dolžni finančni minister. Prepis tega seznama imajo denarni zavodi vsako soboto poslati generalnemu inšektoratu finančnega ministarstva, ki jih bo posredovalo banki tudi telegrafičnim obvestilom.

3. V slučajih potrebe izdaje deviz za druge namene razen uvozne trgovine, iih smejo denarni zavodi izdati šele po predhodnem odobrenju generalnega inšektorata finančnega ministarstva. Tudi tozadovni seznam se bo periodično objavil.

4. Z ozirom na razpolaganje s tirjavami v Avstriji, Madžarski, Češki, Romuniji, Bolgarski in Nemčiji se glede valut načetnih držav ne odreja nikakih določb.

5. Vsaka oseba oziroma tvrdka, ki bi si rabila čeke, menice, akreditive ali izplačila za inozemstvo, kakor tudi vsak denarni zavod, ki bi tak sredstva izdal brez tem predpisom, bo kaznovan z denarnim kaznijo in zapornim v zmislu čl. 100 finančnega zakona za leto 1919/1920.

6. V slučajih potrebe izdaje deviz za druge namene razen uvozne trgovine, iih smejo denarni zavodi izdati šele po predhodnem odobrenju generalnega inšektorata finančnega ministarstva. Tudi tozadovni seznam se bo periodično objavil.

7. Finančni minister je dooblaščen, da predpiše podrobnejše predpise za izvršitev te naredbe.

Od vlade sklicana enketa.

Predsedništvo deželne vlade za Slovénijo sklicuje na 8. aprila 1920 v eventualno naslednje dni enketo v svrhu posvetra o omrežju dragin v drugih perečih gospodarskih vprašanjih v deželnem dvorcu v Ljubljani, posvetovalna dvorana z nastopom sporedom:

I. Kako bi se dala omeliti rastoča draginja, in sicer:

1. glede živil in splošnih gospodarskih potrebskih;

2. glede manufakturnega blaga;

3. glede usnja;

4. glede kmetskih gospodarskih potrebskih;

5. domestni trgovski dobitek, in

6. nobiranje titohapstva in drugih izrodkov v trgovini.

II. Interpelacije in morebitni drugi predložki gospodarskega značaja.

K enketi so povabljeni:

I. Poverjeništva in oddelek deželne vlade in oddelki centralnih uradov v Ljubljani. In sicer:

Poverjeništvo za notranje zadeve;

poverjeništvo za kmetijstvo;

poverjeništvo za socialno skrbstvo;

poverjeništvo za pravosodje;

govardarski oddelek;

odsek za prehrano;

oddelek ministritva za trgovino in obrto;

delegacija ministritva financ;

glavno poverjeništvo za agrarno reformo ter

državnih uradov zoper navilace cenit. v Ljubljani.

III. Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani;

Zveza industrijev na slovenskem ozemlju kraljestva SHS v Ljubljani;

Zveza trgovskih gremijev v Ljubljani;

Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani;

Zveza snodništerskih obrtnih zadrug v Laškem;

Slovenska kmetijska družba v Ljubljani;

Jugoslavenska kmetijska zveza;

Ekonom. d. d. v Ljubljani;

5. Narodni svet za Koroško;

6. Gospodarska zadruga v Gornji Radoni;

7. Zastopniki Prekmurja.

Razbrava bo lavna in občinstvo bo imelo prost dostop na galerijo posvetovalnice k točkam I. I do 6 bodo predloženi enketti konkretni predlogi v razmotrivanje. Organizacije, navedene pod št. 2 do vstete 5, so vabljene, da odpoveli po dva zastopnika.

<div data-bbox="416 864 593 8

dokazuje tirjatev od 21. januarja 1919, občino kot dolžnico posojilnice.

Dasi ima dr. Pegan toliko masla na glavi, dasi je sodno in javno stigmatiziran, si vendar še upa, klub razveljavljenju vseh prejšnjih sklepov, klub pravilno napravljenim novim sklepom obč. zastopa v Kranjski gori, klub jasnemu in glasnemu plebiscitu občanov, podpihovati odpor posojilnice. Da, držen je celo tako, da dela nove vloge na sedanjem deželno vlado, kjer skuša pod napačnimi pretvezanimi pripraviti sedanjem vlado do preloma pogodbe med občino in bivšim vojnij erarem.

Bavili smo se z zadevo obširneje, ker je takoreč tipičen pojav za današnji čas in za dr. Pegana, bavili pa tudi zato, da izve širša javnost, kje je iskati krivcev današnje demoralizacije, in kje ni iskati zaščitnikov ljudskih in narodnih konsert.

Kultura.

— Iz pisarne dram. gledališča. V torek dne 30. t. m. se vrši v dram. gledališču v korist našega obolelega člana g. Pavla Ločnika predstava »Protekcija« izven abonm. in zadnjikrat v sezoni. Z ozirom na dobrotvorno svrhu se obisk predstave sl. občinstvu kar najtopleje pripomore.

Podprtjanje našega narodnega gledališča v Ljubljani. Da se končno izvrši podprtjanje našega gledališča, ki se je za trdno obetalo že do 15. februarja 1920, se je odpeljal v Beograd gosp. okr. glavar dr. Milko Lubec, ki je v imenu naše deželne vlade začasno prevzel posebno upravnika. Kakor čujemo, sta kandidata za mestno gledališčko upravnika (naslov »intendant« se nameč opusti) gg. profesor Friedrich Juvančič in okrajni glavar dr. M. Lubec. Do imenovanja definitivnega gledališčkega upravnika in ostalih članov uprave (dram. in opernega ravnatelja, dramaturga in tajnika) vodi gledališko upravo še direktorji gledal. konsorcija.

V »Nori« je sreči prvkrat igrala našljeno vlogo gospa Pregræva. Prinesla je s seboj živo mladost, prijetno zunanjost in hvalno marljivost; prinesla pa ni toliko umetniške potence, da bi bila z zgrabljivo silo uveljavljala vse Norine subtelnosti. Za to je njen glas še premalo zmogen modulacije, njen gestam še nedostaja ostre karakterizacije, njen drugi artistični aparat pa ne obseg skoraj niti drugega nego hitro dlanje in srepe pogledi, ki se kaj radi upirajo v praznino. Napačno je bilo še to, da njeni Nora po doktorjevi ljubezenski izpovedi ni izpremenila vedenja proti njemu, nego da se le prav tako zaupno pritisnila k Ranku, kakor se je utegnila pritisnati v dobi prejšnje podzavetne koketnosti.

Gd. Cirila Medvedova je prosila za razveljavljenje pogodbe in odpust iz zvezze z našo opero, in direktorji je njeni prošli ugodi! z željo, da se čim preje zopet vrne v vrsto naših opernih članov.

Gospa Zofija Boršnikova v bolnic. Naša najodličnejša igralka je nesreča: namesto igrati na odru, mora ležati v bolnici! Izvinila si je že pred več tedni desno nogi, in dasi ji je zatekla, že z bolno nogo igrala še dvakrat »Noro«. Končno pa je le morala odnehati in se zateći v bolnico. Nadejam se, da skoro ozdravi in zaigra še marsikatero vlogo.

Ignaciju Boršniku nagroben spomenik. Gomila našega največjega dramatskega umetnika je brez znamenja, brez križa in kamena. Snuje se odbor, ki hoče zbrati sredstva, da se nabavi in postavi nepozabnemu Boršniku dostenjen spomenik, ki bo še preko groba dokazal, da je slovenski narod svojega umetnika spoštoval in ljubil.

Iz hrvatskega gledališča. Zagreb, 26. marca. Za ravnatelja hrvatskega gledališča je imenovan dr. Nikola Andrić, predsednik društva hrvatskih književnikov in dolgoletni dramaturg.

Sokolstvo.

Tekmovalna televadba članov ljubljanskega Sokola se vrši v nedeljo, dne 28. marca v televadnici Narodnega doma. Začetek ob 8. zjutri. Vstopnina 3 krone za osebo.

Ljubljanskega Sokola moška deca in naraščajoč nastop v nedeljo, dne 28. marca ob 4. popoldne v televadnici Narodnega doma s sledičimi televadnimi točkami:

1. Proste vaje dece.
2. Orodna televadba dece in naraščaja.
3. Skupinske vaje s palicami naraščaja.
4. Igre dece.
5. Zaključna skupina dece in naraščaja.

Vstopnina: sedeži na odru 10 krov, ostali sedeži 6 K in stolnica 3 K za osebo. Vstopnice za starše naraščajoča se dobivalo v petek in soboto od 4. do 7. zvečer v oborovi sobi Narodnega doma, za drugo občinstvo pa v nedeljo popoldne pri blagajni.

Prištrelski večer vaditeljskega zborra ljubljanskega Sokola bo na dan druge volejne tekme, to je v nedeljo, dne 28. marca ob 8. zvečer v televadnici Narodnega doma. Na ta večer so vabileni vsi prištrelki Sokolstva. Ob tej priloki se bo nazzani tudi izid tekme. Vstopnina 3 krone za osebo.

Prosveni odsek Sokola I. V soboto 27. marca 1920 ob 20. (8.) sej zavet je z

dražbenih prostorih Trg Tabor 3 predavanje. Predava br. dr. Pestotnik: Sokolstvo, telesna vzgoja in vzgoja k demokratizmu. k

Turistika in sport.

Sportni klub »Ilirija«. Na letošnjem rednem občinem zboru so bili izvoljeni: v klubovo predsedstvo ing. St. Bloudek, dr. J. Berce in dr. C. Žižek. Glasom tajnikovega poročila je dosegel klub v sezoni 1919 znaten uspeh na polju footballa in plavanja. Lahkoatletična sekacija je delovala le šibko. Stevilo članov se je med letom potrojilo. Klub je gojil vključno težkim razmeram tudi v letu 1919 prisrčne stike s hrvatskimi, srbskimi in češkimi sportnimi klubmi. V enako dobrih odnosih je bil z domaćimi sportnimi klubni v Sokolstvu. V koroški plebiscitski coni je nastopila »Ilirija« v propagandni tekmi proti moštvu ententine misije v Celovcu. I. moštvo je igralo v letu 1919 13 tekem s končnim rezultatom 46 : 20 golov. V plavalnih tekma na Bledu in v Karlovcu so si člani »Ilirije« priborili vse prve cene. Financijsko stanje koncem 1919 je povoljno. — V novi sezoni bo prva skrb odbora, izboljšati klubov sportni prostor in pospešiti s tem javne prireditve ter dvigniti njihov sportno vrednost. Skusilo se bo ustanoviti novo tennis sekcijsko in okrepliti zlasti lahkoatletično in pavalno. Trenerju temu najboljšemu famstvu za nacel napredku, se bo moral klub iz finančnih razlogov bržkone tudi letos še odgovarati. Footballsko sekcijsko bo svoj trening kakor hitro bo dovolj prostor temeljito reorganizirala. Z javnimi prireditvami v Ljubljani bo mogoče prileči šele v majhnu. Izven Ljubljane nastopi »Ilirija« že v kratkem. Sezona 1920 bo zlasti z ozirom na priprave za Olimpijado in jugoslovansko prvenstvo tekme v footballu, I. atletiki in plavanju načrtala klubu denarna bremena, ki jih bo zmogel

le, še ga bo slovenska javnost zmanjšala podprtala. — Občini sbor so zaključila poročila dr. Laka o stanju našega sporta v Mariboru in dr. Žižka o našem sportu v Celju. Članarina v letu 1920 se je določila na 4 K mesečno, vpisna 10 K, ustanovna 1000 K. Položaice za članarino se razpoljujejo v nekaterih dneh. B. k. Football. S. K. »Ilirija« igra svojo prvo letošnjo tekmo v nedeljo, 28. t. m., proti mariborskemu »Rapidu« v Mariboru. V Ljubljani se otvorí footballska sezona v sledi planiranja tigršča bržkone šele majnika.

S. s. k. »Sparta«. Vsi člani fotbaliske sekcijske pozivajo, da se sigurno v nedeljo, 28. t. m. pri »Novem svetu« na Gospodovški cesti ob 14. uri popoldne. Na dnevnem redu je sestava moštva in določitev dres.

Tekmac v svetovnem žahovskem turnirju Srb Kostil se je pretekli mesec odpeljal v London, da povabi tamkajši bivajočega prvanca Kubanca Caplanca na međan. Ni izključeno, da pride tudi Amerikanec Marshal in Rus Alapin.

V Zagrebu, kjer je načelni interes za žahovsko igro v naši državi, se živo bričajo za blejsko prireditve. Tamkajšji žahovski klub opozarja svoje kraljane in vladne na dožnlosti, da se gromiti in moralni prireditve izvršita častno. Pojav je veličaven, skuden in v interesu osvobojenje države. Priča bo svetu o naši živiljenški sili in zmislu za kulturo.

Društvene vesti in prireditve.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« proslavi petnajstletnico društvenega obstoja z dvema koncertoma, dne 26. aprila in 3. maja 1920 v veliki dvorani Uniona.

Najnovelša poročila.

IZ SEJE NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

LDU Beograd, 26. marca. V današnji seji Narodnega predstavništva, ki je predsedoval dr. Pavlovič, sta se prečitali dve internelaciji poslanec Kristana in dr. Lončarija, prva o bednem stanju uradnikov v Beogradu, naslovljena na predsednika vlade, druga o bednem stanju nižjih uradnikov v vsej državi, naslovljena na predsednika vlade, ministra notranjih stvari in finančnega ministra. Pred prehodom na dnevni red stavila poslanec Petrovič (radikal) na predsednika skupščine vprašanje z ozirom na jadranski problem, ki se približuje poslednji fazi. Za to vprašanje je ogromno zanimalo celokupnega prebivalstva od Triglava do Vardarja in od Albanije do Baranje, in v parlamentu obstaja isto čustvo, kakor to dokazuje g. dr. Smidloka o priliki debate o vladni deklaraciji na zadnji parlamentarni konferenci. Skupščina je sklenila, da se izvoli parlamentarni odsek, ki se bo bavil z rešitvijo jadranskega vprašanja, ter je bilo sklenjeno, da vsaka skupina delegira po enega člana. Tega odseka pa še do danes ni. Petrovič je končno zahteval, da se sklice k sej imenovani odsek in da se predrije manifestacijska seja parlamenta radi jadranskega vprašanja. Nato je podal minister Spalaičić nastopno izjavilo: Gospodje narodni poslanci! Z ozirom na takratno sejo in z ozirom na negotovost, kaj bo z bodičimi sejami, smaram za svojo dolžnost, da pri tej priliki izrečem nekoliko besedi o tem vprašanju, ki nas toliko interesira. (Cujmo!) Smatram to za svojo dolžnost radi pomirjenja celokupnega našega naroda, posebno radi pomirjenja onega njegovega dela, ki nestrelično čaka na tak pomiriliv glas glede negotovosti njegove usode. (Posl. Pešič: Za to bi bilo treba posebne seje.) Spalaičićovi: Tiče se vprašanja, ki ga je stavljal g. Petrovič, in smatram, da ima takoj vsak od nas dovoli patriotizma, da bo poslušal do konca ono, kar moram danes povedati narodni skupščini. Nadejam se, gospoda, da vorašanje o vkorumu za vas nima toliko važnosti, kakor jadransko vorašanje. V svoji deklaraciji je vrla rekla, koliko skrbi po povzročilo to vorašanje naših zaveznikov. Vlada je obenem izjavila nado, da se vorašanje približuje rešitvi, izjavila je tudi svoje zaupanje v pravčnost zaveznikov. Ali gospoda, imel sem priliko, da vas poučim po drobnem o posameznih fazah, skozi katere je šlo to vorašanje tekom prešloga leta, kakor tudi začetkom tega leta. Gospoda! Možli bi presojeti, da se uverite, da se nam je dosedal v jadranskem vorašanju delala sama križica. K sreči so se v poslednjem času pojavili posebni znaki in indici, ki kažejo, da bo rešitev tega vorašanja krenila na drugo pot. Mi tudi nicesar drugega ne zahtevamo. Ne bom tu ponavljati onega, kar sem govoril o izmenjavi not med nam in našimi zavezniki, posebno začetkom tekočega leta. Ustaviti se hočem samo pri zadnjem zelo znacilnem znaku, pri izjavi, ki jo je podal predsednik italijanske vlade nedavno v parlamentu: Dr. Spalaičić je citiral nato znano Nitijevje izjavilo in izjavil, da je velika sreča, da je v takem momentu Narodno predstavništvo zbrano in da lahko manifestira, da gre za njegove živiljenške interese in pretresa to vorašanje, kako bi se dalo rešiti tako, kakor to zahteva pravica in pravčnost. (Burno pleskanje.) Posl. Spinčič: Prosil bi za nekoliko besedi.

Predsednik: Dosežite, da so vorašanje

Pešič. Posl. Pešič: Gospoda! Po členu 80 poslovnika ... (Velik hrup.)

Posl. Gostinčar: Sedaj, ko se govori o jadranskem vorašanju, hočete Vi govoriti o poslovniku. Vi ste izdaialec! Predsednik: Kaj ste rekli? Gostinčar: Rekel sem, da g. Pešič s svojim govorom o poslovniku ovira delo parlamenta. Predsednik g. Gostinčarju: Vi ste razčlili narodnega poslanca. Besedo more preklicati. Poslanci vzklikajo, proti predsedniku: Vi tega niste čuli! Predsednik: Gosp. Gostinčar je izrekel besede izdaialec. Poslanec Mihalovič: Tudi jaz trdim, da je izdaialec, da je izdailstvo, ako hoče kak poslanec govoriti o poslovniku takrat, ko se govoriti o jadranskem vorašanju. Predsednik: Pardon, ta seja ni bila sklicana za manifestacijo. Prišlo je do živahne kontroverze med katero je predsednik zagrozil Gotinčarju, da ga izključi iz seje. Pešič: Vsega skupaj sem izpregorovil tri besede o členu 80. in ta mali gospod je skočil trikrat in trikrat vzkliknil: Izdaialec! Posl. Šimrak: Zakaj pravi g. Pešič Gostinčarju: Vi mal človek? To je velik človek. Posl. Pešič: Ponovno prosim predsednika za zaščito. Predsednik: Gospod Gostinčar! Ste rekli besede izdaialec gospod Pešiču?

Gostinčar: Ne. Pešič: Gospod pravil, da ni meni rekli, da sem izdaialec, vendar pa se mi enkrat, temveč trikrat obrnil proti meni in rekli: Vi ste izdaialec! Prosim Vas, ako ima pogum, da klub temu, da je trikrat javno name adresiral te besede, sedaj izjavila, da tega ni rekli meni, potem je prav. Jaz jem to v vednost, slaba čast pa najostane gospodu. Nato protestira proti temu, da se razpravila danes tukaj o jadranskem vorašanju, ker je to samo izgovor.

Nato povzame besedo poslanec Spinčič: Vsi smo složni, da se reši jadransko vorašanje pravčno in nikdar ne bomo rekli, da to vorašanje ni na dnevnem redu. Kadar je to vorašanje v akutnem stanju, tedaj mora manifestirati ves parlament, da dobimo svoje, da Reke ne smemo odstopiti, da je otok Krk naš; moramo dalje manifestirati, da je otok Črež naš, da je Lošini naš. Ako tega ne dobimo, nam je Kvarner zaprt. Manifestirati pa moramo, da je tudi zemlja preko Wilsonove črte naša. Ves parlament mora manifestirati, da rripada tudi Istra, Trst in Gorica nam. Prosim Vas, da bi parlament čimprej manifestiral, da smo v tem vorašanju vsi složni. — Poslanec Pešič podlaga v imenu poslavcev kluba demokratske začetnice nastopno izjavilo: V imenu kluba poslavcev, kateremu imam čast pripadati, smatram, da je rešitev jadranskega vorašanja splošno začetnika in nerazdejiva od nas vseh. V trenotku, ko se vorašanje začne, kaj je naše, kaj smo kraljestvu nridolili, kaj je pod Bogom edino naše, se obljemo vse v ohrambo naše pravice. Naša razdvojenost v skupščini nas ne bo nikdar priveli do tega, da ne bi vse složni branili tega, kar je v interesu vseh. Izjavljamo, da vsem i vse

i vse merodajni faktorji smatrami, da stojimo v tem vorašanju z Vami vsemi nerazvojeni. — Poslanec Zlatič obžaluje, da mora konstatirati, da se je iz tega vorašanja napravilo partizansko vorašanje. Nato prevzame besedo finančni minister dr. Janečić, ki zahteva, da parlament z ozirom na žalostno finančno stanje čimprej reši dvanajstine. Obžaluje, da se finančni odsek še ni konstituiral. Pred prehodom na dnevnih red je izjavil predsednik: Ker ne vidim zadostnega števila prisotnih poslancev, ukinjam sej in odredjam prihodnjo za jutri ob 16.

VIHARNA SEJA ITALIJANSKE POSLANSKE ZBORNICE — DEBATA O JADRANU.

Trst, 26. marca. Včerajšnja seja italijanske poslanske zbornice je bila zelo burna in viharna. Do ostrih kontroverz je prišlo med opozicionalimi socialisti in vladnimi strankami. Na dnevnem redu je bila diskusija vladne izjave o političnem položaju Italije. Socialistični govorniki so poudarjali politično, finančno in gospodarsko krizo Italije v trenotku, ko mora država plačati stroške vojne. Teh pa Italija ne zmore. Socialist posl. Gradič je zaviljeval, da je ostriro kritiziral Nittijevo politiko, poudarjal, da je glede Reke, da je socialistična stranka za avtonomijo Reke z internacionilacijo pristanišča, toda je proti temu, da bi postala monopol partikularnih interesov. Med njegovim govorom je došlo večkrat do živahnih in burnih protestov od strani vladnih strank. — Poslanec Fabro, ravnatelj vladnega lista »Messaggero« izraža zaupnico Nitti, ker zlasti glede zunajne politike. Zaupnica Nitti, ker on zamore po odstranitvi zmot v preteklosti zasigurila Italiji časti vreden mir, kateri Italiji zagotovi živiljenske interese v Sredozemskem in Jadranskem morju. Pritrjuje torej, da ni priporočljiv mir, s katerim bi se Italija oddalila od sporazuma z Ameriko in od prijateljskih odnosa z Jugoslavijo, ker ekonomski in finančni položaj dežele ne dovoljuje Italiji, da nastopa glede jadranskega vorašanja z ono energijo, kakor bi nekateri že zeleli, niti ni mogoče zahtevati in izvršiti neposredne aplikacije londonskega pakta. Edino direkten sporazum med Italijo in Jugoslavijo bi zavrgel dovesti do zadovoljivega zaključka. Toda ta sporazum ni praktično mogoč, do kjer je gospod Wilson predsednik Zedinjenih držav. Govornik je za rešitev jadranskega vorašanja

Prodaja svet-dynamo Bosch na Vito
Štev. 1. Šterl. 2234

Prodaja se oprava za spalno sobo,
"Jenkova ulica štev. 7."

Prodaja dobro obranjeno kolo s po-
polnoma novo pnevmatiko.
Več: Novi Vodmat, št. 78/1, desno. 2222

Postranski zaslužek se nudi vsakemu
z celovetno dobo proti dobri plati Franc
Pust, teatarski mojster, Ljubljana. 2253

Prodaja dobro obranjena otroška po-
steljica, kotel za kuhanje, dr-
žec 75 hl. Hrvatski trg št. 7, pritlije. 2259

Travnik v Trnovskem predmestju
okrog 3 oralov, se za letošnjo
kočnino odda onemu, ki se zaveže proti
plačilu dobavljati mleko. Natančnejša
pojasnila v Franciškanski ulici štev. 8. 2267

Pošten blapec vajen vsega kmetskega
delca, dela, trezen in zane-
sljiv, dobi stalno službo blizu Ljubljane.
Oska v hiši. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 2266

Pozor gostilnitarji! Posrečilo se mi
je kupiti večjo
zmožino dobrejšega stajerskega vina, ka-
tero Vam se danes nudim po znižani
ceni, dokler je še kaj zaloge. Franc
Remec, Ljubljana, Gospodstvenca c. 1/II.

Huženir išče meblirano sobo v sredini
mesta, oziroma jo zamenja proti meblirani
sobi v predmestju. Kdo, pove uprav. Slovenskega Naroda. 2265

Slike kralja Petra
v velikosti 47×65 cm priporoča

Narodna knjigarna v Ljubljani.
Cena v trdem ovoju po pošti 18.

Kupim mizarsko orodje, klopi, stružne
klopi, stroje, kakor tudi kom-
pletno mizarsko tovarno. Ponudbe na
upravnštvo Slovenskega Naroda pod
Mizarstvo 20/0.

Lokal v prometnem trgu ali večjem
kraju Slovenije se išče za takoj
ali pozne ozirimo se kupi tudi hiša
s kakim lokalom. Ponudbe pod šifro:
"Mešano blago" na Anončni zavod
DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Can-
karjevo nabr. 5. 2242

Kupim se volfji pes. kopf, hotel pri
Sionu, soba 46. Ponudbe na Ar-
hitektura 2243

izvežbana za trgovino s papirjem in knjigarno se takoj
sprejme. Ponudbe pod šifro: "Izvežbana" na upravo
Slovenskega Naroda.

Prodajalka

izvežbana za trgovino s papirjem in knjigarno se takoj
sprejme. Ponudbe pod šifro: "Izvežbana" na upravo
Slovenskega Naroda.

Zahvala.

Za izraženo sočutje o priliki smrti, za vence in
šopke, za mnogobrojno spremstvo na zadnji poti in
za izredno ljubezen in prijateljstvo, katero so med
dolgorajno, težko bolezni izkazali sorodniki, prija-
telji in znanci naši ljubljeni, nepozabni mamici, gospe

Faniki Namorš

zdravnikovi vdevi,

izrekajo najprisrješo zahvalo

zahvale rodbine Loučar, Marovič, Cvita.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor tudi onim, ki so se udeležili tako
mnogobrojno pogreba predrage, nepozabne ranjke in oso-
bitno častiti duhovščini, kakor tudi onim, ki so nam v
teh težkih časih izrekli svoje sožalje in nam lajšali
naše gorje, izrekamo tem potom najskrenješo zahvalo.

Rodbina Šutej.

Zahvala.

Vsem, ki so z obiski in tolažbo težili našo ljubo

Julčiko

v njeni težki bolezni in vsem, ki so darovali šopke

in vence, kakor

Hiša

Prodaja se radi žalovanja popolnoma nov, fino izdelan spomladanski pleten kostum, dalje svilna svilena oblačila, plasti ter vse sličnih stvari. Ogleda se lahko od pol 1 do pol 2 ure popoldne. Kje, pove upr. Slov. Naroda. 2123

Staro železo
plačuje po najvišjih cenah. Trgovina z železino v Ljubljani. 2269

dvonadstropna, nova, ob glavnem cestu v Spodnji Šiški, se proda. Pripravna je tudi za kakšno obrt. Včet se pozvane na Glinceh 213. 2269

Biskupsko vlastelinstvo Djakovo prodaje putem javne ponudbe dražbe oko

600 hl vina, 10 hl šljivovice, 29 hl komeve rakije. 2269

Ponude imadu se do dne 15. travnja 1920, u 10 sati prije podne podneste ravnateljstvu biskupskog vlastelinstva u Djakovu. Prodajni uvjeti mogu se uvidjeti u centralnom vi. uredu. 2245

Trgovačko Dioničarsko Društvo u Subotici. I. Arpad ulica 153.

Ravnatelj-djelovodja Mate Jerković.

Temeljna glavnica int. telefon: 893 K 1.000.000. Teleg.: Lignum.

Kupuje i prodaje svakovrstne ploidine i robe za svoj račun i u komisiju. Bavi se importom i exportom. Obavlja svakovrstne trgovske poslove.

Prima zastupstva industrijskih poduzeća

Avto - pnevmo

(gumi)

Pirelli
Michelin
Goodrich

dobavlja tako!

J. Gorec, Ljubljana.

Prodajalka

z večino prakso, z dobrimi referenci in zmožna popolnoma samostojno voditi oddelek konfekcije, se z dobrimi pogoji sprejme pri tvrdki

R. Stermecki, Celje.

Bez konkurenčije! Bez konkurenčije!

JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJA PAPIRA
TELEF. BR. 6-38 GUSTAV SELIGMANN TELEF. BR. 6-38
Brzojavi: Jip-Nikoličeva 3. ZAGREB NIKOLIČEVA UL. 3.

Vsične dobave in bogato sklepite: raznih vrst papirja kotov: tiskovnega, vlasnega, konceptnega, dokumentnega, konceptnega belog itd. papirnatih prav, papirje za polico (stolice) trgovskih in kan, omotov, map, katalogov in ostalega v to stroku spodnjega blaga.

Točno dobavo iz Nemčije brez izvoznice in v vsaki množini iz Passaua;

Jedilna sol!

Grenka sol!

Zivinska sol!

Industr. sol!

Ellenberger & Schrecker, chemische Produkte, Wien, I.

Bauernmarkt 24.

Teleg.: NITROSE, WIEN.

Telefon: 5349/2, 3187/4.

Kliknite!

Telefon št. 132.
Oglas se: Obl. konc. posredovalnika za obrat z zemljišči (Hawlik) — J. Simčič, ali anončni informacijski zavod D. Besejk podružnica, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 6. 2163

Večja množina sveže

čebule

dobre, se takojo cenó odda. Vprašali: Ljubljana, Vodnikov trg št. 5, na dvorišču. Samo osebna kupitja

Vinara

Fran Jakovac, Jaska, Hrvatsko. Priporoča pristop redna in bolja vina. Po nujnosti dobroj cen!

Konkurenčne cene!

SPOMLADNA SEZONA!

LASTNI IZDELEK!

Največja zaloga v Jugoslaviji!!!

Bogata izbira po najnovjem trojnih izdelavanih modnih obtek, žaketov, smokingov, površnikov z voljeno podlogo! Delne obteke in kostumi (mornarski, športni it. d.) v vseh velikostih.

Prva trgovska razpoljaljitev Schwab & Bizjak, Ljubljana, Ivaničev trg 3. Prof. Karlovo kavarno.

LASTNI IZDELEK!

SPOMLADNA SEZONA!

Usakovrsne stroje

kakor lokomobile, motorje na plin in benzin, milne in žage kupuje

.. I. Krašec, Zagreb, Kimitik 2. ..

Prezim za popis in cene blaga. 1122

Pozor! Zabeležite naslov! Pozor!

Kdor želi kupiti prima suba

bukova drva

po nizki ceni, naj jih naroči pri "CENTRALI DRV". Adresira cesta 10, tramvajska postaja: Sv. Petra cerkev. Postrižba

točna in kulatinca. 1549

V Ljubljani se sprejema pri tvrdki

Zavodčevi in Teršan, v Prešernovi ulici št. 5, kjer so na razpolago tudi

najnovejši vzorci. 1771

Nudim po najnižjih dnevnih cenah

fino strd (med) v sodotih po 25 kg,

milne, "Zlatorog", masilo za čuvanje

1/4, 1/2 kg, prave tržaške hlebine,

gladne in pobarvane, leselje

in težke blida.

Osvald Dobeic

trgovina z mešanim blagom na debelo.

Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

: Prima bosanske :

..... slive

v zabejih po 15 kilogr.

Kava

Caj

Cokolada

Bonbon

Kakao

Kavni pridatek

Kenjak

Rum

Likerji

Sampanjec

Namizno vino

Mandelin

Rozine

Džäze

Paradižniki

Riz

Jos. Fabiani, Ljubljana

Razpoljila po celem kraljestvu od 5 kg naprej poštnine prost.

Inženier dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbi inženir

Ljubljana, Hilšerjeva ul. 7.

Specjalno stavbe-

no podjetje za be-

tonake, železobetonske in vodne

— zgradbe.

= Izraba =

vodnih sil.

Drva

suka, močna in trda, dugma in

cepljena, doberi in pridelje na

dom SREBOTNIK, Koledverska

ulica 31. 171

Obi. konces. informacijski zavod

.. Drago Beseljak ..

Ljubljana, Cankarjevo nab. 5

dobavlja vse kreditne in privatne in-

formacije v tu in inozemstvu. V abone-

mentu ter posamezno cene zmerne.

Samostalnega

knjigovodjo

izvežbano starejšo moč, večjo

korespondence, isče za takoj ve-

liko trgovsko podjetje. Istotam se

sprejme in sicer takoj perfektna

samostojna korespon-

dentinja, večja stenografske in

strojepisa. Plača po dogovoru.

Naslov pove uprava Slovenskega

Naroda. 2222

Inženier dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbi inženir

Ljubljana, Hilšerjeva ul. 7.

Specjalno stavbe-

no podjetje za be-

tonake, železobetonske in vodne

— zgradbe.

= Izraba =

vodnih sil.

gamaše

so najcenejše in najbo-

ljše. Lastni izdelek, ve-

lika zaloga v vseh trgo-

vinah.

Haka

sva vsak večer v restavraciji "Zlatorog" v Gos-

poski ulici štev. 3. T očjo se pristna vina, vsaki dan

sveže pivo, izborna domača kuhinja. Za obilen

obisk se najtoplje priporočata

Ivan in Nežika Kočvar.

: Ponujamo za takojšnjo dobavo n

same na cele vagona

98/99%, originalne ameriške prvorazredne

MODRE GALICE, 128/130% orig. ameriškega in angleškega

99/100% sicilanskega švepla, švepljen. praha švepla v kochih,

dalej: kolomaj, kolofonio, galina, horatuš 80%, octovo

klinalno, parafin, angli. in amer. trdo milo, kakor tudi

zemljino proizvodo in suruvino vseh vrst samo iz preko-

morske prve roke.

"ORIENT"

zemljica industrija in trgovske del-

alnike društva.

Centrala: WIEN 1., Fleischmarkt 1.

Lastne filialke: Tret, Genova, Berlin, Budapest.

Brzavni: Ekomptna.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Int. telefonski: 461.

LJUBLJANA, SLENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1.

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantnejše.

DENARNE VLOGE. — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT. — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR. — AKREDIKTIVI. — BORZA.

Bogat postranski zaslužek za dame in gospode.

Vprašanja s poštino za odgovor na L. Mandl, Wien V. Štollbergasse 12/20. 2113

„Phylligrafit“

barva proti rji, priznano najboljša oljnata barva za pleskanje železnih predmetov, to je mostov, ograj, strel in dr. V zalogi pri tvrdki Brata Eberl, Ljubljana, Miklošičeva cesta 4, katera prevzame tudi pleskanje omenjenih predmetov. 1896

Domäne oblačilne industrije!

Največja zaloga raznovrstnih finih moških oblek

Prve domače oblačilne industrije

... Kunc & Maček v Ljubljani. ...

Eleganten kroj!

Prodaja na debelo:

Solidno delo!

Gospodka ulica št. 7.

Nadrobna prodaja pri tvrdki:

J. MAČEK, Aleksandrova cesta štev. 3.

Slamnike
tovarna Jos. Reich.

barva v vseh

niansah in čisti

Kot tehnični
svetovalec
in
nadzornikse priporoča strokovnjak za velika in
mala podjetja železne, jeklene in kovinske
stroe. Osnutki za postavljev in tovarni
i. t. d. T. Bogus, tovarnački rav-

natelj, Žrelec, Korenško. 1877

Proda se

10 hidravličnih stiskalnic in drugih
strojev za izdelovanje slamnikov.Stroji se nahajajo v Jugoslaviji in se
morejo takoj prevzeti. — Več se po-
izve v pisarni odvetnika Dr. Milana
Šubica v Ljubljani, Sodna ulica št. 13.

Tomasović i Visković

Zagreb, Palmotičeva 22. Telefon 12-58. Brzavni: "Zemav"

Veletrgovina vinom,

preporuča svoje bogato skladiste izvrstnih dalmatinskih, ba-
natskih i hrvatskih vina. 1501Veletrgovina
P. Teslić i drug, SisakKUPUJE I PRODAJE: mješovitu robu, vino, žestoka pića i žestu,
žito, surovine, gradjevni material, ugijen, kemičke i tehničke pro-
izvode, manufaktturnu robu i stoku. SAMO NA VELIKO! 2038

Razpis.

Oprijme se zanesljiva in dobro izvedbana
voditeljica gospodinjstva

na zdravilišču "Vojaški dom" v Rogaški Slatini.

Prednost imajo one, ki so že služile v stičnih zavodih. Plača po dogovoru.

Pismene potudbe s spricavali do 20. aprila 1920. na "Poverjenstvo za

specjalno skrb" v Ljubljani. 2248

zdravilišča v Ljubljani.

zdravilišča v Ljubljani